

Caracterizarea Emiliei Răchitaru din perspectiva lui Fred Vasilescu

Prin romanul „Patul lui Procust”, autorul Camil Petrescu se remarcă printre cei mai de seamă reprezentanți ai autenticității, având o remarcabilă acuitate intelectuală și putere de creație.

Scriitorul își numește romanul „dosar de existențe” (în subsolul primei pagini), acest „calificativ” fiind materializat prin lipsa unui personaj principal. Fiecare personaj își face apariția în centrul atenției pentru a lăsa mai apoi loc la un altul, apoi la altul... Doamna T, George Demetriu Ladima, Fred Vasilescu și Emilia Răchitaru sunt cei patru protagoniști ai romanului.

...” Emilia aceasta, pe care am avut-o din noaptea când m-a dus un prieten cu ea la *Luzana*, pe care am chemat-o la mine când am vrut și pe care totuși, în trei ani, am venit cel mult de trei ori s-o am, care de câte ori a fost singură cu mine n-a întârziat, ca să rămâie în cămașă cu coapsele goale, un sfert de oră, fata asta blondă sau mai mult spălăcită, grăsuță și vulgară, pe care au avut-o toți prietenii mei, ca și mine...”

Această Emilia este o actriță fără talent. Fred o vede pe scenă ca fiind „dezastruoasă ca o bucătăreasă patetică”, o judecă „la rece” și o vede gravă, impozantă, o blondă spălăcită, grăsuță și vulgară, cu veleități și sigură pe ea dar altfel săracă cu spiritul. Ea nu știe să glumească; totuși, câteodată glumește vulgar; nu zâmbește, fiind mereu de o gravitate – am putea spune – prostească. În ceea ce privește teatrul, Emilia nu se poate încadra în nici un rol, deoarece ea nu poate înțelege decât unul singur... acela de „damă de companie”.

Feminitatea îi lipsește cu desăvârșire, lăsând la iveală o femeie superficială, pentru care actoria e un mod de a-și ascunde adevărata natură, delăsarea. Emilia este o femeie de-a dreptul jignitoare prin lipsa ei de naturalețe, prin gesturile și tendințele ei animalice, având conștiința că reprezintă pentru Fred Vasilescu doar un ospăț de carne: „Are conștiința valorii animalității ei ...

exploatează totul rece, cu rânduială și socoteală; gândește vulgar și grijuliu despre sexul ei, ca un țăran despre marfă și hambar”.

Vizita lui Fred Vasilescu reprezintă pentru Emilia doar încă un cadou din partea acestuia sau, „ca data trecută”, doua mii de lei lăsați pe masuță, la plecare. Restul vine de la sine. În timp ce „musafirul” o are din nou, Emilia este rece, respingătoare, nenaturală într-un mod jignitor și respingător. Ea știe că nu reprezintă nimic pentru Fred. În același timp știe că Ladima o iubește, dar ea nu este în stare să înțeleagă asemenea sentimente profunde. Gândirea ei se limitează la plăcerile carnale fără a încerca măcar să cuprindă nemărginita dragoste pe care Ladima i-o poartă.

Nu ne putem îndoi, deci, de lipsa virtuților raționale sau afective ale Emiliei. De aici se naște, poate, întrebarea prin ce proces absurd, illogic, o ființă cu un asemenea statut a putut deveni doamna din visele lui Ladima?

În ansamblu, Emilia este văzută de către Fred ca și un apogeu al decadentei feminine, sau, judecând obiectiv, o „victimă” a misoginismul autorului, fenomen a cărui prezență se face simțită din plin.

Concluzie asupra perspectivelor de caracterizare a personajelor

Emila Răchitaru a fost caracterizată pe rând din două perspective aparent opuse. Două personaje își expun părerile despre ea, dar aceste păreri nu doar că nu se exclud reciproc, ci se completează chiar, formând un portret cât mai amplu și mai complex, în limitele în care el poate fi surprins de Fred Vasilescu și George Demetriu Ladima.

Personajele romanului sunt relativizate prin reflectarea lor în mai multe conștiințe. Ele se constituie antitetic, împletindu-și destinele. Aceste personaje nu pot fi caracterizate obiectiv, deoarece această relativizare a lor este menită să le sublinieze complexitatea, o complexitate care nu poate fi redată decât din punctul de vedere al Absolutului.

Eroii lui Camil Pertescu conțin în structura lor o lume ideală căreia nu-i pot găsi corespondentul în lumea reală. De aici drama fiecăruia.

Bibliografie:

1. *Dicționar de personaje literare*, Editura PARALELA 45, Pitești, 1999
2. *Limba și literatura română pentru examenele de bacalaureat și admitere în facultăți*, Editura RECIF, București, 1995
3. *Dicționar de personaje literare*, Editura NOVA 2001, București, 1994